

Öğretmen- Öğrenci Yetiştirme Sürecinde Kuşak Sorunu ve Kalite/Gelişim Üzerine Bir İnceleme

Necdet Tozlu*

Makale Geliş Tarihi: 24/12/2020

Makale Kabul Tarihi: 24/03/2021

DOI: 10.35675/befdergi.841261

Öz

Türkiye’de iki kaynak öğretmen ihtiyacına karşılık vermektedir. Birincisi, açılan 97 Eğitim Fakültesinden mezun edilen öğretmen adayları, ikincisi, “pedagojik formasyon” adı altında hemen her tür fakülte veya birçok yüksekokul türünden mezun olan on binlerce öğrenciye öğretmenlik sertifikası verilerek ihtiyacın çok üstünde bir sayıyla niteliği tartışılır hâle gelen öğretmen adaylarıdır. Öğretmen adaylarının seçilmesinden başlamak üzere, yetiştirilmelerinde uygulanan müfredat, o müfredatın gerçekleşmesindeki zaman dilimi, mezuniyetten sonra atanma şartları ve süreci irdelenmesi gereken hususlardır. “Nasıl bir öğretmen?”, “Donanımı neye göre, kime göre?” gibi sorularda henüz bir toplum mutabakatının sağlamadığı günümüzde, öğretmenlik mesleğinin kutsal bir meslek mi, sıradan bir kazanç kapısı mı olduğu dahi tartışılmaktadır. Hızla değişen dünya, artan teknoloji, bilgiye kolay ve hızlı erişim, kuşaklar arası değişen anlayış farklılıkları öğretmen niteliğini sorgular hâle getirmiştir. Bu çalışmada, Türk eğitim sisteminde öğretmen yetiştirme yaklaşımı ve süreci incelenmiştir.

Anahtar kelimeler: Eğitim, model, müfredat, nitelik, öğretmen

Investigation on Quality / Development and Generation Problem in Student and Teacher Training Process

Abstract

In Turkey, two source serves for the teacher need. First, teacher candidates graduated from 97 Education Faculties, and secondly, under the name of "pedagogical formation", tens of thousands of students who graduated from almost all types of faculties or schools of higher education are given teaching certificates, and the quality of them has become questionable.

* Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim, Erzincan, Türkiye, ntozlu@erzincan.edu.tr

ORCID: 0000-0002-0466-1290

Kaynak Gösterme: Tozlu, N. (2022). Öğretmen- öğrenci yetiştirme sürecinde kuşak sorunu ve kalite/gelişim üzerine bir inceleme. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(34), 720-735.

Starting from the selection of teacher candidates, the curriculum applied in their education, the time period in the realization of that curriculum, the conditions, and the process of appointment after graduation are the issues that need to be examined. It is even discussed whether the teaching profession is a sacred profession or an ordinary job these days. The rapidly changing world, increasing technology, differences in understanding between generations, etc. have made the qualifications of teachers questionable. In this study, the teacher training approach and process in the Turkish education system were examined.

Keywords: Education, model, curriculum, qualification, teacher

Giriş

İnsan, sosyal bir çevre içerisine doğar ve çok daha geniş bir çevrede psiko-sosyal bir bütünlükle varlığını devam ettirir. Çevre ve toplum hayatı durağan olmayıp sürekli bir değişim ve gelişim içindedir. İnsanlık binlerce yıllık bir geçmişten bugüne ve bu seviyeye ulaşmıştır. Önceki yaşamışlıklarda değişim kağı arabası hızıyla olurken, günümüzde bu değişim her alanda uçak hızına erişmiştir. Değişim fertte, ailede, toplumda ve çevrede durmaksızın, hız kesmeden sürmektedir. XX. yüzyılın ilk çeyreğinden itibaren son yüzyıllık zaman diliminde bu değişimin sadece kuşaklar açısından meydana getirdiği farklılıklar özelliklerine göre sıralandığında; göreceli olsa da neredeyse altı kuşağın bir arada yaşandığı bir toplumsal gerçeklikle karşılaşmaktadır. Her kuşak, kendi içinde birliktelikleri olan ancak bazı yönleriyle de diğer kuşaklarla bağı bulunan bir yapıdır. Bir öğretmenin modeli bu farklı kuşakların öğrenci profiline cevap verecek nitelikte olabilir mi? Başka bir deyişle, çağın koşullarına göre kuşakların özelliklerini bilen bir donanımda öğretmen yetiştirmek eğitim ve öğretim kalitesini artırmakta etkin bir rol oynayacaktır denilebilir.

Türkiye'ye özgü toplumsal değişim ve gelişim taleplerinin karşılanması önem arz etmektedir. Ülkemizin ihtiyaç duyduğu insan tipinin yetiştirilmesi için Türk eğitim sisteminde köklü bir yenileşme ve dönüşüm çabası görülmektedir. Hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin istedik yönde yetiştirilebilmesi için Türk eğitim sisteminin öncelikle Türk kültürüne uygun bir biçimde yeniden ele alınıp düzenlenmesi gerekir. Nitekim Türkiye'de insan yetiştirme düzeninin evrensel değerlerle uyumlu hâle getirilmesi ve eğitim sisteminin uluslararası akreditasyon koşullarını sağlaması da beklenir.

Türk eğitim sisteminin sahip olduğu kapasite ile Türk toplumunun ihtiyaç duyduğu insan tipini hangi düzeyde yetiştirebildiğinin geniş ve kapsamlı bir araştırmaya konu edinilmesi gerekir. Kuram ve uygulama bütünlüğünü içeren geniş kapsamlı araştırmalarla eğitim sisteminin içinde bulunduğu durumun gerçekçi analizleri yapılarak bu doğrultuda ihtiyaç duyulan dönütlerin alınması sağlanmalıdır. Bu bağlamda Türk eğitim sisteminin hangi düzeyde performans gösterdiğinin belirlenmesine çalışılabilir. Araştırmalarla ortaya çıkarılan veriler doğrultusunda

gerekli çabanın sarf edilmesi ve eğitim sisteminin istenilen yönde değişime tâbi tutulması temin edilebilir. Öğrenci ve öğretmen yetiştirme sistemine ilişkin uygulamaların nitel ve nicel araştırma süreçleriyle ihtiyaçları hangi yönde karşıladığının tespit edilmesi önemli bir yönetsel yükümlülüktür. Türk eğitim sisteminin değerlendirilmesi sürecinde hem demokratik yönetimin etkililiği hem de eğitime ayrılan kaynakların amaçlar yönünde kullanılıp kullanılmadığının ortaya çıkarılması oldukça önemlidir. Bunun için çok yönlü bilimsel araştırmalara gereken önem verilmelidir. Bu araştırmada, öğrenci ve öğretmen yetiştirme sürecinde kuşak sorunu ve kalite ile gelişimin sağlanması üzerine gerekli bilimsel incelemelerin yapılması amaçlanmıştır. Araştırma problemi aşağıdaki şekilde ifade edilmiştir:

- Türkiye’de öğrenci ve öğretmen yetiştirme sürecinde kuşak sorunu ve kalite geliştirme konusunda neler yapılmalıdır?

Kuşaklar

Kuşak kavramı, sözlük anlamıyla “yaklaşık olarak aynı yıllarda doğmuş, aynı çağın şartlarını, dolayısıyla birbirine benzer sıkıntıları, kaderleri paylaşmış, benzer ödevlerle yükümlü olmuş kişilerin topluluğudur” (TDK, 2019) diye tanımlanmaktadır. Kuşak, hayatı farklı algılama biçimi ve iletişim tarzıyla kendine özgü özellikler geliştirir. Kuşağı anlamak o dönemi anlamaktır. Bu, hayata kendi önel yargılarımızla değil, o kuşağın algı gerçekleriyle bakmamızı sağlar. Böylece kuşakların karakteristik özellikleri ve değer yargılarının farklılıklar gösterdiği gerçeği kavranır. Bu kuşaklara; 1925-1945 arasında “Sessiz Kuşak”, 1946-1964 arasında “Baby Boomers (Patlama Kuşağı)”, 1965-1979 arasında “X Kuşağı”, 1980-1999 arasında “Y Kuşağı”, 2000-2020 arasında “Z Kuşağı” (Bakırtaş, Akkaş, & Divanoğlu, 2019) denilmektedir. Bazıları 2011-2020 arasında doğanları yeni bir başlıkla “alfa” kuşağı diye de değerlendirmektedir (McCrindle, 2020).

İnsan yetiştirme düzenimiz, XXI. yüzyılın gereklerini karşılayabilecek özelliklerde olmak durumundadır. Öncelikle demokratik toplumsal yapımız özelinde, gelecek kuşakların çoğulcu insani özellikler dikkate alınarak yetiştirilmesi gerekir. Bütün öğrenim kademlerinde, öğretim programlarının, çağdaş toplumsal ihtiyaç ve değişim talepleriyle birlikte öğrenci ihtiyaç ve beklentilerine cevap verecek şekilde hazırlanıp uygulanması gerekir. Genç kuşakları yetiştirecek olan öğretmenlerin ise öğretim programlarını başarılı bir şekilde uygulayabilecek öğretim liderliği becerileri indirilmiştir meslek elemanları olmaları önemlidir.

Türkiye’de ya da dünya genelinde bütün kuşakların; özellikle genç kuşakların daha çok demokrasi ve daha çok özgürlük talepleri olduğu görülmektedir. Genç kuşakların eğitim sürecinde özgürlükçü ve çoğulcu demokratik anlayışların benimsenmesi; onların geleneksel ya da klasik eğitim yaklaşımlarının aksine, çağdaş anlayışlar çerçevesinde yetiştirilmesi büyük önem arz etmektedir (Bayhan, 2013; Cheng, 1996; Karadoğan, 2019). Bu doğrultuda, Türk eğitim sisteminde, temel hak

ve özgürlükleri esas alan çoğulcu demokratik öğretim programlarının uygulanmasına odaklanılması sağlanabilmelidir. Genç kuşakları, geleceğe hazırlama işlevini gerçekleştirecek öğretmenlerin ise çağdaş değişim gereksinimleriyle toplumsal ve bireysel talepleri, evrensel gelişmeleri takip edebilecek yeterliliklerle donatılması gerekir. Eğitim fakültelerinde, her kademe ve branşta rol alacak öğretmenlere köklü bir tarih bilgisi ve milli kimlik bilinci; çok yönlü beceriler ve öğretim tasarımı özellikleri kazandıracak programlar uygulanmalıdır.

Kuşakların Özellikleri

1925-1943 yılları arasında doğanları kapsayan döneme “Sessiz Kuşak” deniliyor. Bu kuşağın ortak özellikleri; uyumlu, kanaatkâr, çalışkan, tutkulu ve otoriteye saygılı olmalarıdır. Bu dönem, teknolojik gelişim süreçlerinin henüz etkileyici seviyede gözlenmediği bir dönemdir. Sessiz kuşak; savaş, yokluk ve kıtlık gören, buna bağlı olarak da daha iyi bir sosyal konum kazanabilmek için alabildiğine hırslanan, çabalayan bir kuşaktır. Bugün çalışma hayatından çekilmiş, geneli emekli olan bir kuşağın ortak bir değeri de topluma adanmışlıktır (Bakırtaş, Akkaş, & Divanoğlu, 2019).

1946–1964 yılları arasında doğanları kapsayan kuşağa ‘babyboomers’ (bebek patlaması) dönemi deniyor. II. Dünya Savaşı, açlık, kıtlık ve ekonomik sıkıntılardan sonra, kendilerini güvende hissetmeye başlayan insanların, tekrar çocuk sahibi olmayı istemeleriyle bilinen, büyük nüfus artışının yaşandığı bir dönemdir. Şehirlerde gecekonduların ayrık otları gibi ortalığı sardığı, kenar mahallelerin oluştuğu, eğitimin yaygınlaştığı, uyuşturucu kullanımının arttığı, toplumsal bilincin yükseldiği bir dönemdir. Bu kuşak aynı zamanda üretken ve kanaatkârdır. Bunlar, aynı evde önce çocuklarına sonra da yaşlanan ana-babalarına baktıkları için "Sandviç Kuşağı" diye de anılmaktadırlar (Bakırtaş, Akkaş, & Divanoğlu, 2019).

1965-1979 arası doğanlara X kuşağı deniliyor. Kadınların iş hayatına atılması ile bir çocuk az, iki çocuk fazla anlayışının hâkim olduğu bir dönemdir. Farklılıktan hoşlanan, ön yargıları olmayan, sağduyulu ve duygulu bir nesildir. Hızla ilerleyen teknolojiye uyum sağlamaya çalışırken bu yeniliklerin takibi sırasında oldukça doyumsuz bir nesil olarak karşımıza çıkmışlardır. Ayrıca, elma bahçelerinden kovalanırken aşk şiirleri yazan nesildir (Bakırtaş, Akkaş, & Divanoğlu, 2019).

1980-1999 yılları arasında doğanlara Y kuşağı deniliyor. Milenyum çağı da denilen bu kuşak, teknolojiye bağımlı ve becerilidir. Otorite ve kural tanımaz, sabırsız, tatminsiz, adapte sorunu olan bir nesildir. Ancak öğrenmeye ve araştırmaya da heveslidir. Bencil, eleştiride acımasız, daldaki elmaların çatlayana kadar tadına bakan bu neslin tek sorunu; kimselerin onları anlamıyor olmasıdır (Bakırtaş, Akkaş, & Divanoğlu, 2019).

2000-2010yılları arasında doğanlar Z kuşağını oluşturuyor. Bunlar, “insanlık tarihinin el, göz, kulak vb. motor beceri eşlemenin en yüksek nesli olarak

tanımlanırlar.” Mekanikleşme ve teknoloji kullanım becerisi doğuştan getirildi sanılan kuşak. Bunların çocuklarının hangi meslek dalında çalışacakları bilinmiyor, zira 2050’de bu günkü mesleklerin hiçbirinin kalmayacağı söyleniyor. Sosyalleşmenin teknolojiye kurban edildiği, psikolojik bunalım örneklerinin had safhaya çıktığı, ebeveynlerin kendilerini çocuklarına karşı yetersiz gördükleri, otorite ve kural tanımazlıkta sınırsız, zekâları ve becerileri hayranlık uyandıran bir nesildir (Kuran, 2019).

2010 yılından sonra doğanlar için Avustralyalı fütürist Mark Mc Crindle “Alfa kuşağı” tabirini kullanmaktadır. “Bebek bakıcıları ekran olan ilk nesil”, teknoloji ve dijital dünyanın gerçek sahipleri, ekran sayesinde sakinleşiyor, eğitimini alıyor ve eğleniyor. Konuşma yeteneğini kazanmadan ekran kullanma becerisini kazanıyor, insanlara bağlanmadan çok ekrana bağlanıyor. Çok çabuk sıkılıyor, isteklerine hemen ulaşmak istiyor, kendilerinin bir tane, yani diğerlerinden çok farklı olduklarını düşünüyorlar. İletişim kurarken, yazmaktan daha çok görsel ifadeler (emoji) ve ses kayıtlarını kullanmayı tercih ediyorlar (Erdör, 2018).

Öğrenci ve Kuşak

Bugünün öğrencisi isteğini ifade edebilen, çok yönlü, araştıran, sorgulayan, bilgiye kolay ulaşan bir konumdadır. Bizim ondan istediğimiz beceri ve kazanımları dayattığımız için değil, kendi inanması ve isteği sonucunda benimserse öğrenmektedir (Gündoğar, 2014). Bu öğrenci eskinin talebesiyle eş değer görüne de aynı değildir. Talebe, ricayla, minnetle öğrenmeyi talep eden bilgi kaynaklarına kolay ulaşamayan kimseydi. Öğrenci, farklı kaynaklar kullanarak bilgiye kolay ulaşan, isteksizliğini ve itirazını göstermesi yönüyle daha cüretkâr, minneti olmayan bir konumdadır. Öğrenci, yalnızca bilgiyi değil, bilginin ardındaki kazanımlar sayesinde, becerilerin eylem ve davranışa dönüşebilmesiyle anlam kazandığını görebilmektedir. Etkin eğitim ve öğrenme, ancak öğrencinin bilinçli bir şekilde sürece katılımıyla ve istemesiyle gerçekleşebilmektedir. Karşımızda Z kuşağı, Alfa kuşağı ve çok az da olsa diğer kuşaklardan oluşan bir öğrenci profili bulunmaktadır. Bu iki kuşak Türkiye nüfusunun yüzde 34’ünü oluşturmakta olup yaklaşık 25 milyon nüfusumuza tekabül etmektedir. Z ve Alfa kuşaklarının özellikleri göz ardı edilerek onlarla istenilen ölçüde iletişim kurulması mümkün değildir. Ayrıca, düne ait okullarda eski bir yöntemle yetişmiş, eski metotlarda kalmış öğretmenlerle de bunu başarmanın mümkün olmayacağı gözükmektedir.

Öğretmen

Toplumda öğretmenin önemi hiç kuşkusuz hemfikir olduğumuz bir konudur. Bu nedenle öğretmenden beklenti çok yüksektir. Öğrenciyi en iyi şekilde yetiştirmesini beklediğimiz, donanımlı, her şeyi bilen, öğrenciyi uçuracak olan, örnek kişiliğiyle etkileyici, özendirici ve fiziksel yapısıyla bile sihirli bir varlık gibi düşünülür öğretmen. Ancak eğer öğrenci başarısızsa neredeyse tek sorumlusu olan kişi de yine öğretmendir. Hâlbuki gerçekte öğretmenler, büyük çoğunluğu idealist olmasa da

gayretli, özverili, sorumluluk sahibi, heyecanlı bir kitledir ve aldığı eğitim kadarını öğrenciye yansıtma çabası içindedir. Mükemmelleri yanında birtakım eksiklikleri olanlarıyla da öğretmenler, hâlen bu toplumun çok değerli bir meslek grubudur.

Günümüz öğretmenlerinin ekseriyeti öğrencisine ulaşamamaktan istenilen seviyede iletişim kuramamaktan yakınmaktadır. Öğrenciler de öğretmenleri kendilerini anlamayan, eski kafalı olarak görmekteler. Öğrenci-öğretmen arasındaki beklenti ve ihtiyaçlar analiz edilerek birbirine yaklaştırılmalıdır. Öğretmenin başarısı için değişen toplum, dünya ve kuşak şartlarına göre eğitiminin tamamlanması, meslek içi eğitimlerle beslenmesi, değişimleri benimsemesi ve özümsemesi yönünde çaba sarf edilmelidir. Öğretmenlerin görev yaptıkları yerlerde öğrenci aileleriyle sürekli iş birliği ve etkileşim içerisinde bulunmaları gerekir. Ayrıca eğitim hizmeti verdikleri sosyal çevrelerle etkili iletişim süreçleri içerisinde bulunmaları; o sosyal yapı içerisinde rol oynayan insanlarla anlamlı bir şekilde bütünleşmeleri ve onları kabullenmeleri de ilişki ağını olumlu bir şekilde etkileyecektir. Bu durum öğretmenlerin çevreleriyle doğrudan ve dolaysız iletişimlerini için önemli bir koşuldur. Bu şekilde davranan öğretmenlerin mesleki yönden sosyalleşmeleri için önemli mesafeler kat edilmiş olur.

Öğretmen, öğrenci, veli paydaşlığında başarısızlığın ve hoşgörüsüzlüğün faturasının çıkarılacağı kişi değildir. Öğretmen, Alo 147 hattıyla tehdit tokmağının başında bulundurulduğu etkisiz eleman da değildir. Bu durumun farkına varan yeni bakan Selçuk; 30 Temmuz 2018 tarihli bir talimatla bu hattı kapattırmış, öğretmene hizmet amaçlı takdire şayan yeni bir danışma hattı oluşturmuştur. Bunun gazete haberi şöyledir; *Millî Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'un talimatıyla Alo 147 hattı kamuoyunda şikâyet hattı olarak algılanan ve öğretmenlerin şikâyet konusu edildiği gerekçesiyle kaldırıldı. Millî Eğitim Bakanlığı İletişim Merkezi 444 0 632 danışma hattı öğretmen odaklı hizmet verecek. Bu kapsamda, öğretmenler, yer değiştirme işlemleri, maaşlar, ek ders ücretleri, mesleki çalışmaları, eğitim ve öğretim ödeneği, özlük işlemleri, sosyal tesis ve lojman kullanımı, yurt dışı görevlendirmeleri gibi konularda; öğretmen adayları ise ilk atama işlemleri, kadro talepleri gibi Bakanlığın görev alanındaki bütün konularda hizmet alabilecek. Danışma hattı ayrıca, örgün eğitim çağı dışına çıkan ve yaygın eğitim kurumlarında eğitimine devam eden Türkiye veya yurt dışı programlarına kayıtlı öğrencilere, yeni kayıt, kayıt yenileme, sınav iş ve işlemleri, ücret iadeleri, mezuniyet iş ve işlemleri ve sistem üzerinden yapılabilecek bilgi güncellemeleri konularında da hizmet verecek (MEB, 2018).*

Bu yaklaşım olumlu bir yaklaşımdır ve öğretmene güven tazeleme adına bir milattır.

Ülkesinde entelektüel grubun bir üyesi ve düşünce üreten bir fikir işçisi olan öğretmenin elbette güvenilir, tutarlı, sağlıklı bir şahsiyet olması, özü-sözü bir, aldatmayan, iletişimi sevgiye dayalı, insana saygıyı esas alan bir kişilik olması beklenir. İşini, ait olduğu toplumu, öğrencileri aşk derecesinde seven, dirlik düzenlik ve bir medeniyet mimarı olmalıdır ki, ilgi odağı olsun ve örnek alınsın (Tozlu, 2016).

Gerek bahsedilen kuşak farklılıkları olsun gerekse değişen, farklılaşan dünya ve toplum şartları olsun, öğretmenin seçimi ve yetiştirilmesi konusunda özel bir çabanın gösterilmesi gereğinin kaçınılmaz olduğunu söyleyebiliriz. Bu mecburiyet, geleceğini kurmak adına çeşitli hamleler yapan Türkiye Cumhuriyeti yönetiminin öğretmeni öncelikleri arasına almasını ve yetiştirmesini gerekli kılmaktadır.

Öğretmen Adaylarının Seçimi

Mevcut durumda öğretmen yetiştiren programlara öğrenci seçimi, ÖSS ile gerçekleşmektedir. Fen bilimleri, sosyal bilimler, Türkçe, matematik ve yabancı dil alanlarından test bataryaları şeklinde hazırlanan soruların uygulamasından alınan puanlara göre 250 000'lik dilim içinde kalan öğrencilerin tercihlerine göre YÖK tarafından fakültelelere yerleştirilmeleri ile gerçekleşmektedir. Alınan puanlara öğrencinin orta öğretim mezuniyet notunun belli bir kat sayısıyla çarpımının da eklendiğini belirtelim. Bu öğrencilerin, ekseriyetinin istedikleri başka bir fakülte kazanamadıkları için boşta kalmamak adına öğretmenliği tercih ettikleri bilinmektedir. Pek çok öğretim elemanının farkında olduğu bu husus şahsi müşahedelerimle de sabittir. Kaldı ki bu zaaf yeni de değildir, öğretmenliğin meslek olma süreci boyunca izlenmektedir. Tarihi sürece kısaca göz atılacak olursa; Ahmet Cevdet Efendi'nin (daha sonra paşa) Darümuallimi'ne müdür tayin edilmesi ve okulun nizamnamesini (yönetmelik) hazırlamasıyla (1 Mayıs 1851) başlar, bugün dahi geçerliliğini koruyan pek çok ilke günümüze kadar sürer. Mesela öğretmen adaylarının sınavla seçimi, sadece Darümuallimi'nden yetiştirilmeleri zorunluluğu, niteliklerinin öncelenmesi, atanmalarında başarı derecelerinin dikkate alınması gibi (Akyüz, 2019). Cumhuriyet döneminde öğretmen yetiştirme ise karmaşık, inişli-çıkışlı bir süreç yaşar, özeti şöyledir:

Cumhuriyetin başlangıç yıllarından beri eğitimin tüm topluma yayılması amaçlandığından ilk öğretmen Okulları; ilkokul tahsili üzerine; 1924'de 5 yıl, 1932-33'de 6 yıl, 1970-71 yılında 7 yıl olarak düzenlenir. 1930-1954 arası ilkokul üzerine 5 yıllık eğitimle Köy Enstitüleri mezunları öğretmen olur. 1974 yılında İki Yıllık Eğitim Enstitüleri açılır, öğretmenin niteliği yükseköğretim düzeyinde ele alınmaya başlar ve 1982 yılında tüm yükseköğretim kurumları gibi eğitim enstitüleri de "Eğitim Yüksek Okulları" adı ile üniversitelerin çatısı altına alınır. Bu kurumların eğitim süreleri, 1989-90 öğretim yılından itibaren 4 yıla çıkarılır, daha sonra 1992-93 öğretim yılından itibaren Eğitim Fakülteleri sınıf öğretmenliği bölümü bünyesine aktarılır. Ortaokullara ise, 1940' lardan itibaren tüm ortaokul dersleri için öğretmen yetiştiren (3 yıllık) Eğitim Enstitüleri 1982 yılına kadar öğretmen yetiştirir. 3 yıllık Eğitim Enstitüleri 1978-79 öğretim yılında 4 yıla çıkarılır ve "Yüksek Öğretmen Okulu"na dönüştürülür. Nihayet, tüm yüksek öğretmen okulları, eğitim fakültelerine dönüştürülerek mevcut veya yeni kurulan üniversitelere bağlanırlar (Başkan, 2001).

Bu süreç 1982'de çıkarılan bir kararname ile tamamlanarak (41 sayılı kanun hükmünde kararname) öğretmen yetiştirme işi üniversiteye devredilir. YÖK'ün tasarrufunda da mesele bir türlü istikrara kavuşmaz. Böylece iki yüz elli yılı aşkın

süredir öğretmen yetiştirme hatta atama ciddi, seçici, nitelikli bir sisteme ve kurumsal yapıya kavuşmayı beklemektedir. Mesela bilim sınavını müteakip bir mülakat sınavına da yer verilerek geliştirilecek pek çok ölçüte göre öğretmen seçimi yapılabilir. Temel felsefe herkes öğretmen olamaz, olmamalıdır da. Psikolojik hastalar, cinsel istismar zafiyeti olanlar, karakter erozyonuna uğramış olanlar, vatan, millet değerlerimiz açısından zafiyet gösterenler vb. elenmeli, özellikle her tür bölücünün de mesleğe girişi engellenmelidir. Öğretmenlik mesleğinin doğrudan memleketin var oluşuyla ilgili olduğu unutulmamalıdır.

Mevcut seçme sistemi birçok bakımdan eksiklidir. Bir planlama dâhilinde ihtiyacın üç katı öğrenci bilim sınavından sonra bir mülakata tabi tutularak içinden ihtiyaç kadarı tercih edilmelidir. Hiçbir şey olamayanların öğretmen olmaları doğru değildir. Bu meslek için gerçekten istekli, arzulu, sevgi dolu ve çocukları seven karakterler seçilebilmelidir.

Öğretmen Ataması

Öğretmenlik diploması aldığı halde göreve atanamayan öğretmen sayısının çokluğu mesleğin toplumsal statüsünü zayıflatmaktadır. MEB Temmuz 2018 değerlendirme raporuna göre, KPSS'ye giren aday sayısı 260.000'dir. Sadece sınıf öğretmenliğinde atama bekleyen öğretmen sayısı 24.730'dur .

Bu durum hiç kuşkusuz mesleğin saygınlığını olumsuz olarak etkilemektedir. Atama kriterlerinde sık sık yapılan değişiklikler de bir başka olumsuz etkendir. Formasyon adı altında kısa süreli uygulamalardan vaz geçilerek öğretmenlerin iyi bir eğitime tabi tutulmaları sağlanmalıdır. Öğretmenlik her toplumda profesyonel bir meslek olarak görülür. Ülkemizde de öğretmenin yetiştirilme aşaması, maddi koşulları ve atanma ölçütleri yeniden gözden geçirilerek, ifade ettiğimiz hususlar da dikkate alınarak iyileştirilmelidir.

Öğretmenin Yetiştirilmesi ve İdeal İnsan Tipi

Ülkemizde öğretmen yetiştirme iki yüz yıllık kalkınma idealinin temelidir. Kalkınma öncelikle bir ideal ve zihniyet yenilenmesidir. Toplumun önüne bir “Kızılma” hedefi koymak ve buna ulaşmak için harcanacak çaba işidir. Buda bir yönüyle tüm varlığı işleyerek, tabiata, maddeye şekil veren kaliteli insana dayanır. Tüm zenginlikler kaliteli insanın eseridir. Türk eğitiminde maddeyi işleyen mesleklere verilen değer, maddeyi işleyecek olanı yetiştirene verilememiştir. Oysa kalkınma bir “insan” meselesidir. İnsanınız ne ölçüde yetkin, kabiliyetini geliştirmiş, derin bir anlayışa sahipse, geleceğiniz o ölçüde imar edilmiş olacaktır. Bu yüzden çağımızda ekonomistler “fizik kapital” kadar, “beşerî kapitalden” de bahsederler. II. Dünya Savaşı'nda yerle bir edilen Almanya ve Japonya'nın bir daha kolay kolay ayağa kalkamayacağı sanılıyordu. Onlar, bu tahminleri altüst ederek yeniden ayağa kalkmakla kalmayıp dünyaya da meydan okur seviyeye geldiler. Çünkü bu milletler

söz konusu yıkımdan önce insanların milli ve çağdaş ihtiyaçlarına göre eğitmiş bulunuyorlardı (Tozlu, 2016).

Kalkınma bir zihniyet yenilenmesidir ki, kökünde düşünmeyi taşır ve bunun en temel taşıyıcıları da öğretmenlerdir. Böyle bir yapıyı kurmak aslında medeniyet kurmaktır. Bunun için öğretmenin pek çok fonksiyonunun yanında bir insan inşa etmek ve bir medeniyet kurmak işlevi vardır.

Eğitim kendini tahrip aracı değil, ideal insan yetiştirme biçimidir. İdeal insan tipimizin tarihi kökleri “Alp” tipine kadar gider. Bu tip yönlendirici, dirayetli, cesaretli, iyiliksever, cömert ve “bilge” insan tipidir. Türker’in İslamiyet’i kabul etmelerinden Batılılaşma dönemine kadar geçen sürede öngörülen insan tipi “Alp-Eren” tipi olmuştur. “Alp” lik sembolleşen Türk’ün savaşçılığı, kahramanlığı ve bilgeliğidir. “Eren” likte odaklaşan da bu milletin “Erdem ve Faziletidir” (Tozlu, 2016). Bu iki kavramda ulaşılmak istenen insan tipi, aslında İslam kültür ve anlayışının da hedeflediği, bütün güzel hasletleri kişiliğinde toplamış erdemli güzel insan tipi, yani “İnsan-ı Kâmil” dir. Bu tip bir insan modeli, evrensel olarak da bütün dünyanın özlemini çektiği; sonuç olarak herkesin bu şekilde yetiştirilmesini beklediği genç kuşakların özelliklerini işaret eden insandır.

Batılılaşma yahut modernleşme diye ifade edilen dönemde “ideal insan” tipimiz değişmiştir. Genellikle bu tipi “vatandaş, iyi yurttaş” kavramıyla ifade edebiliriz. İyi vatandaş kavramının içeriği zamanla değişse de genellikle laik, pozitivist, pragmatist, Batılı değerleri benimsemiş, bilinçli ve akılcı ilkelerle oluşan bir yapılanmayı ifade eder.

“Eğitim geçmişimizde düşünür ve ediplerimizin değerlendirme ve beklentilerine bakıldığında ideal insan tipinin nasıl sembolize edildiği görülür. Ziya Gökalp’te ideal insan tipi “Ayhan” dır. Mehmet Akif Ersoy da “Asım”, Tevfik Fikret’te sembol “Haluk” tipidir.

Ayhan tip, Türklüğü, İslamı ve muasırlığı temsil eder. Mütefekkirin, Türkleşmek, İslamlaşmak ve Muasırlaşmak adlı eseri konunun önemini anlatır. Ayhan, daha çok Türkçülük idealinin baskın olduğu bir tipi sembolleştirir. Asım, İslami ideallere bağlı, hurafeden, bidatten uzak ölçülü, milliyetperver, vatanperver, Müslüman Türk gencini sembolize eder. Marifet ve faziletle donanmış bir kişiliktir. Haluk, Batılı değerlerle yoğrulmuş, onlardan beslenmiş laik bir insan tipinin modelidir. Asım, bizi çağı anlamaya ve yorumlamaya davet eder. Çağın dinamikleri, bilimsel gelişmeler, teknoloji bütün bunları üretmeye, sentezlemeye, yeniden icat etmeye muktedir, kökleri mazide, atiyi kucaklayan bir nesil ve beyinler yetiştirme idealinin adıdır.

Öğretmen yetiştirme politikamız temelde bütün bu oluşumlarla ilgilidir. Öğretmen, toplumdaki fikri gelişmelerden ayrı düşünülemez. Bu

açıdan toplumumuzun ve insanımızın döküleceği kalıp, alacağı şekil öğretmenliğin ideal boyutunu oluşturur” (Tozlu, 2016).

Bu tahlil, gelişmelere dayalı oluşan kuşakların önemli özelliklerini ihtiva edebilecek şekilde bir insan tipinin, öğretmen tipinin oluşturulacağını ilham etmektedir. Yetiştirme felsefemizin iki temel boyutunu, milli ve milletlerarası, söz konusu kuşakların dinamik, insanî, bilimsel nitelikteki özellikleri ile küresel çaptaki gelişmelerin paralel özelliklerini kucaklayabilecek müfredatlar inşa ederek bu temel ihtiyaç tatminkâr bir seviyeye çıkartılabilir. Tüm bu hususların halli artık öğretmeni yüksek lisanstan yetiştirmekle mümkün olabilir. Mevcut yüksek lisans programları da bu ifade edilenler doğrultusunda yeniden düzenlenmelidir.

Müfredatın Değerlendirilmesi

MEB tarafından 30 Mayıs 2018’de yayımlanan Yeni Öğretmen Yetiştirme Lisans Programları Eylül 2018 döneminde uygulanmaya konuldu. Sınıf Eğitimi ABD’nin 142 kredi ve 150 saatlik ders dağılımında; meslek bilgisi 50, genel kültür 27, alan eğitimi 64 krediden oluşmaktadır. Seçmeli dersler havuzu geniş tutulmakla birlikte, Türk edebiyatının havuzda yer almaması büyük bir eksikliklerdir. Bir konferansa konu olabilecek başlıklar ders olarak sunulurken, seçmeli ders havuzunda bile bulunmayan;

- Türk Edebiyatı
- Türk İslam Düşünce Tarihi
- Türk İslam Kültürü ve Müesseseler Tarihi
- Bilim Felsefesi
- Devlet Felsefesi

Derslerinin programa alınmamış olması büyük bir talihsizliktir. Bu derslerin, zorunlu dersler olarak programa alınması ve okutulması elzemdir düşüncesindeyiz. Yukarıda değinmeye çalıştığımız hayatîyet için bu derslerin müfredata eklenmesi talebimizdir. Anılan derslerin seçmeli ders havuzunda bile bulunmaması büyük bir eksiklik olmanın yanında, henüz meselenin yeterince anlaşılmadığının, kavranamadığının da bir göstergesidir. Öğretim programları, yani müfredat Türk toplumunun, millî değerlerine, özelliklerine ve hassasiyetlerine uygun özellikler taşımak zorundadır. XXI. yüzyıl dünyasında eğitimde zirve rekabeti içinde yarışan ülkeler, kendi öznel ve yerel değerleriyle birlikte evrensel normları yaşatarak başarıya ulaşabiliyorlar. Örneğin, özellikle Singapur ve Finlandiya, başka ülkelerin öğretim programlarını “kes, kopyala, yapıştır mantığı” ile değil, kendi özgünlüklerini kanıtlayan insan tiplerini ve öğretmenleri yetiştirerek dünya ile rekabet ediyorlar. Finlandiya’da uzunca bir süredir sosyal statüsü en yüksek meslek olarak öğretmenlik mesleği ilk sırada yer almaktadır.

Geleceğimiz olacaksa-ki bunu kaçırın ülkeler kısa bir bocalama devresinden sonra başka milletlere yem olurlar- mutlaka ülkelerimiz, ideallerimiz olmalıdır. Bu bilinci

öğrenciye, gençliğe aktaracak sorumluluk sahibi, aşkla çalışan, sevgi dolu, merhametli, ait olduğu milleti tanıyan, kuşakların özelliklerini bilen, eğitim meselesini dert edinen öğretmenler yetiştirilmelidir.

Sonuç ve Öneriler

Ülke nüfusunun yaklaşık yirmi beş milyonuna sahip Z ve Alfa kuşaklarının özellikleri bilinmeden yapılacak eğitim-öğretim faaliyetlerinin yeterli düzeyde başarıya ulaşamayacağı düşünülmektedir. Öğretmen ve diğer eğitimcilerin bu kuşakların özelliklerini öğrenmeleri ve bu düzlemde öğrenciyle iletişim sağlamaları eğitimin kalitesini artıracaktır. Bu amaca yönelik olarak yapılacak meslek içi eğitim kurslarına ihtiyaç duyulmaktadır.

Öğretmen adaylarının seçimi, atanması ve yetiştirilmesi ile ilgili sonuç ve öneriler de şöyle sıralanabilir: Türk eğitim sistemi genel olarak ele alındığında, öğretmenlik mesleğiyle ilgili problemlerin üç ana kaynaktan ileri geldiği görülür. İlki idari sistemden ve onun temel felsefesinden, ikincisi öğretmenlerin yetiştirilmesinden, üçüncüsü de bizzat bu mesleği seçen adaylardan kaynaklanır. Eğitimcilerin bu konuda benzer çözümler yaptıkları görülmekle birlikte, ayrıldıkları nokta bu üç kaynaktan birine ağırlık vermeleri ve onu öne çıkarmaları ile ilgilidir. Mesela Özoğlu, akademik yetiştirme şartları ile sosyalleşmeye ağırlık verirken (Özoğlu, 2010) pek çoğu, akademik yetiştirme şartları ile öğretmenliğin diğer problemlerini ilişkili göstermektedir. Araştırmalar, öğretmen yetiştirme sürecinin; özellikle ve öncelikle Türkiye'nin ihtiyaçlarını karşılayabilecek özelliklerde ve Türk toplumunun kültürel değerlerini yansıtacak yeterliklerde olması gerektiğini ortaya koymaktadır (Akbaşlı, Özbaş, & Karadağ, 2019; Bahar, Polat, & Özbaş, 2016; Baki, 2009; Burgaz & Özbaş, 2016; Karagözoğlu, 2009; Kısakürek, 2009; OECD, 2009; Özbaş & Arslan, 2016; Özbaş & Mukhatayeva, 2018; Özbaş, 2019; Pehlivan Eroğlu, Tozlu & Özbaş, 2019). Bazıları bu yetiştirme programlarının içeriğine dikkat çekmek suretiyle on yıllardır bu programları tartışmaktadır. Oysa asıl mesele çağın gerçekleri göz ardı edilmeden hazırlanan programların Türk toplumuna uygun olması, onu besleyip geliştirmesi meselesidir. Pek çok denemeye rağmen ne felsefe ne de muhteva itibarıyla bu husus gerçekleştirilememiştir.

Problemin diğer bir kaynağı da öğretmenlerin geldikleri farklı menşelerdir. Bu sorun da uzun yıllardan beri halledilmiş değildir. Mektupla öğretmen yetiştirilmesinden başlanarak çeşitli kaynaklardan derlenip kısa süreli kurslarla öğretmen yapma zihniyetine kadar uzanan süreçte mesleğe ve millete büyük zararlar vermiş, kalite alabildiğine düşürülmüştür. Bu problem, okulların yönetimini de sarsmış, etkili ve istikrarlı bir okul yönetimine sahip olmayı engellemiştir. Böylece öğretmenin yöneticiliği, liderliği, kaliteli bir eğitimci oluşu bir türlü sağlanamamıştır. Hâlbuki okulların etkinliği, verimi, yöneticilerinin kalitesi ve etkinliği nispetindedir. Bunların sağlanamadığı eğitim sistemlerinde beklenilene hiçbir zaman ulaşılamaz. Şu hâlde meslekte gelişigüzellikler acilen önlenmeli, ehliyet ve liyakate mutlaka riayet edilmelidir.

İnsanlığın rekabet içinde varlık mücadelesi verdiği bir dünyada, her şeyin baş döndürücü bir hızla değiştiği bilişim çağı yaşanıyor. Etrafımızdaki her şey radikal olarak değişiyor. Biz de bu değişen ve gelişen dünyada ebed-müddet var olma mücadelesi ve azmi içinde çırpınıyoruz. Geleceğimize, çocuklara iyi bir dünya bırakma çabası yanında, dünyaya iyi çocuklar bırakmak gibi bir ödevimiz de var. Odak noktamız, tüm bunları anlayabilen, yorumlayabilen, hazmedebilen milli bir kimlik ve kişilik edinmiş öğretmeni yetiştirebilmektir. Bunun önemli bir boyutunu şüphesiz bilim ve tefekkür oluşturur. Muhtevaya Bilim Felsefesi, Türk-İslam felsefesi vs. derslerini koyma teklifinin temelinde böyle bir endişe yatmaktadır.

Öğretmen adaylarının seçiminde, bir planlama dâhilinde ihtiyacın üç katı kadar öğrenci çağrılarak, bilim sınavından sonra bir mülakata tabi tutulup içinden ihtiyaç kadarının seçilmesi teklifi düşünülmelidir. Hiçbir şey olamayanların öğretmen olmaları yerine, bu meslek için gerçekten istekli, arzulu, sevgi dolu, çocukları seven karakterler seçilmelidir. Öğretmen yetiştirme programlarının düzenlenmesinde, milli değerlerimizi ve evrensel ihtiyaçlarımızı yansıtan derslerin dikkate alınması önemlidir.

Müfredata ilişkin sonuç ve öneriler: Öğretmen yetiştirme programlarının düzenlenmesinde, milli değerlerimizi ve evrensel ihtiyaçlarımızı yansıtan derslerin dikkate alınması önemlidir. Bu bağlamda mevcut müfredata aşağıda ifade edilen dersler eklenebilir. Bu dersler, söz konusu ihtiyaçlara uygun öğretmeni yetiştirmede etkili olabilecektir.

- Türk Edebiyatı
- Türk İslam Düşünce Tarihi
- Türk İslam Kültürü ve Müesseseler Tarihi
- Bilim Felsefesi
- Devlet Felsefesi

Bu derslerin elbette zorunlu olması, ehil ve donanımlı öğretim elemanlarınca okutulması da gerekir. Bilişim Çağı olarak ilan edilen XXI. yüzyılın gerçeklerine uygun, toplumsal ihtiyaçları dikkate alan, güncel talep ve koşulları yorumlayan, kökleri mazide atıyı kucaklayan öğretmenler ancak bu hususlara riayetle yetiştirilebilir. Bunlar hiç kuşkusuz ne bir fantezi ne de bir lükstür. Aksine millet ve devlet olarak doğrudan bizim varoluşumuzla ilgilidir.

Etik ve Çıkar Çatışması Beyanı: Çalışmada etik kurallara uyulmuş olup, yazar herhangi bir çıkar çatışması belirtmemiştir.

Kaynakça

- Akbaşlı, S., Özbaş, M., & Karadağ, M. (2019). Öğretmen adaylarının mesleki ve öğrenci merkezli kaygılarına ilişkin algıları. *Turkish Studies Educational Sciences*, 14(4), 1009-1023.
- Akyüz, Y. (2019). *Türk eğitim tarihi* (16. Baskı). Pegem Akademi.
- Bahar, H. H., Polat, R., & Özbaş, M. (2016). Resim, müzik ve beden eğitimi öğretmen adaylarının öğrenme stilleri. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(1), 409-424. doi: 10.17556/jef.38844
- Bakırtaş, H., Akkaş, C., & Divanoğlu, S. U. (2019). *Y kuşağı*. Ekin Basım Yayın Dağıtım.
- Baki, A. (2009). Türkiye’de alan öğretmeni yetiştirme programlarının ve politikalarının değerlendirilmesi. *eğitimde yansımalar IX: Türkiye’nin Öğretmen Yetiştirme Çıkmazı Ulusal Sempozyumu* (s. 56-65). Ankara: Öğretmen Hüseyin Hüsnü Tekişik Eğitim Araştırma Geliştirme Vakfı Yayınları.
- Başkan, G. A. (2001). *Öğretmenlik mesleği ve öğretmen yetiştirmede yeniden yapılanma*. Ankara Hacettepe Ün. Eğitim Fak. Dergisi, (20), 16-19.
- Bayhan, V. (2013). *Türkiye’de gençlik: Sorunlar, değerler ve değişimler* (4. Baskı). Dora Basım-Yayın Ltd.Şti.
- Burgaz, B., & Özbaş, M. (2016). Teacher and administrator perceptions on the pre-service academic training and in-service socialization processes of teachers. *Kasmera Journal*, 44(1), 278-293.
- Cheng, Y. C. (1996). *School Effectiveness And School-Based Management: A Mechanism For Development (Student Outcomes and the Reform of Education)*. Routledge.
- Erdör, M. (2018, Mayıs 8). TechInside: <https://www.techinside.com/alfa-kusagi> adresinden alındı
- Gündoğar, F. (2014). Değişen eğitim anlayışı ışığında değişen öğretmen yetiştirme programları üzerine düşünceler . *Diyalog-İnterkulturelle Zeitschrift für Germanistik*, 1, 118-127.
- Karadoğan, A. (2019). Z kuşağı ve öğretmenlik mesleği. *Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(2), 7-41. doi:10.31463/aicusbed.597636
- Karagözoğlu, G. (2009). Türkiye’de Öğretmen Yetiştirme Uygulamalarına Genel Bakış. *Eğitimde Yansımalar: IX-Türkiye’nin Öğretmen Yetiştirme Çıkmazı Ulusal Sempozyumu* (s. 11-18). Ankara: Öğretmen Hüseyin Hüsnü Tekişik Eğitim Araştırma Geliştirme Vakfı Yayınları.
- Kısakürek, M. A. (2009). Öğretmen Eğitiminde Ulusal Yeterlikler Çerçevesi ve Kalite Güvence Sistemi. *Eğitimde Yansımalar IX: Türkiye’nin Öğretmen Yetiştirme Çıkmazı Ulusal Sempozyumu* (s. 19-26). Öğretmen Hüseyin Hüsnü Tekişik Eğitim Araştırma Geliştirme Vakfı Yayınları.
- Kuran, E. (2019). *Z bir kuşağı anlamak*. Yıldız Mücellit Matbacılık.
- McCrindle, M. (2020). <https://mccrindle.com.au/> adresinden alındı

- MEB. (2018, Temmuz 30). www.meb.gov.tr: <http://www.meb.gov.tr/147-kapatildi-quot444-0-632quot-numarali-hattan-danisma-hizmeti-verilecek/haber/16886/tr/> adresinden alındı
- OECD. (2009). *Creating effective teaching and learning environments: First results from TALIS*. Paris: OECD.
- Özbaş, M. (2019). Perceptions of the pre-service teachers towards special filed and pedagogical formation trainings. *International Social Sciences Studies Journal*, 5(51), 6793-6800. doi: <http://dx.doi.org/10.26449/sss.1909>
- Özbaş, M., & Arslan, M. A. (2016). Views of Turkish language and literature teachers and their managers related to professional and organizational socialization processes of turkish language and literature teachers. *International Education Studies*, 9(3), 81-88.
- Özbaş, M., & Mukhatayeva, D. (2018). Views of pre-service teachers related to the development of pedagogical formation training and design competences. *Universal Journal of Educational Research*, 6(6), 1207-1215. doi: 10.13189/UJER.2018.060611
- Özoğlu, M. (2010). *Türkiye’de öğretmen yetiştirme sisteminin sorunları*. Siyaset Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı.
- Pehlivan Eroğlu, M., Tozlu, N., & Özbaş, M. (2019). Ses temelli cümle öğretim yöntemine ilişkin uygulamalar konusunda öğretmen görüşleri. (*ÇEDED*) *Çocuk Edebiyat Ve Dil Eğitimi Dergisi*, 2(1), 62-79.
- TDK. (2019, Ekim 22). *TDK*. TDK: <http://www.tdk.gov.tr/> adresinden alındı
- Tozlu, N. (2016). *Eğitimden felsefeye*. Bayburt Üniversitesi Yayınları

Extended Summary

It is important to meet the demands regarding social change and development in Turkey. There is a radical renewal and transformation effort in the Turkish education system in order to raise the type of human that the country needs. In order for both students and teachers to be trained in the desired goals, the Turkish education system must first be reconsidered and organized in accordance with Turkish culture. As a matter of fact, it is expected that the human training system in Turkey will be harmonized with universal values and the education system will meet the international accreditation conditions. What should be done about the generation problem and quality improvement in the process of educating students and teachers in Turkey?

The concept of generation literally is the group of people who were born in approximately the same years, shared the conditions of the same age, thus similar troubles and destinies, and were responsible for similar duties. To understand the generation is to understand that period. “Silent Generation” is between 1925-1945, “Baby Boomers (Explosion Generation)” between 1946-1964, “X Generation” between 1965-1979, “Generation Y” between 1980-1999, “Generation Z” between 2000-2020 (Bakırtaş , Akkaş, & Divanoğlu, 2019). Some also consider those born between 2011-2020 as the “alpha” generation with a new title (McCrinkle, 2020).

Today's student is in a position that can express his/her wishes, is versatile, researches, questions and has easy access to information. He/she learns if he/she adopts it as a result of their own belief and desire, not because we impose the skills and acquisitions we want from them (Gündoğar, 2014). There is a student profile consisting of Z generation, Alpha generation. These two generations constitute 34 percent of Turkey's population and correspond to approximately 25 million people. By ignoring the characteristics of Z and Alpha generations, it is not possible to communicate with them to the desired extent. In addition, it seems that it will not be possible to achieve this with teachers who were trained in the old schools and remained in the old methods.

Completed with a decree issued in 1982 (decree law no. 41), teacher training was transferred to the university. At the disposal of Higher Education Council (YOK), the issue is never stabilized. Thus, for more than two hundred and fifty years, teacher training and even appointment has been waiting to reach a serious, selective, qualified system and institutional structure. The current selection system is deficient in many respects. Within a planning, three times the need should be chosen after the student's science exam, by being subjected to an interview. It is not right for those who can't be anything to be teachers. Characters who are really willing and loving children should be selected for this profession.

Development is a mentality renewal that has thinking at its root and the most basic carriers of this are teachers. To establish such a structure is actually to establish a civilization. For this, besides many functions of the teacher, there is the function of building a human being and establishing a civilization.

Education is not a means of self-destruction, but an ideal form of human upbringing. The historical roots of our ideal human type go back to the "Alpine" type. This is the type of person who is guiding, resilient, courageous, benevolent, generous and "wise". The human type envisaged in the period from Turks' converting into Islam to the period of Westernization has been the "Alp-Eren" type. It is the warrior, heroism and wisdom of the Turk, who symbolizes the "Alp". Our "ideal human" type has changed in the period expressed as Westernization or modernization. Generally, we can express this type with the concept of "citizen, good citizen". Although the content of the concept of good citizen changes over time, it generally refers to a structuring that is secular, positivist, pragmatist, adopts Western values, and is formed with conscious and rational principles.

Another source of the problem is the different origins of the teachers. This problem has not been resolved for many years. It has caused great harm to the profession and the nation in the process starting from the training of teachers by letter, to the mentality of making teachers with short-term courses compiled from various sources, and the

quality has been reduced as much as possible. This problem has also harmed the management of schools and prevented having an effective and stable school management.

In the selection of teacher candidates, the proposal should be considered by inviting three times as many students as the need within a planning, subjecting them to an interview after the science exam and selecting the required number of them. Instead of being a teacher for those who can't do anything, characters who are really willing, willing, full of love and love children should be chosen for this profession. It is important to consider the courses that reflect our national values and universal needs in the organization of teacher training programs.

It is important to consider the courses that reflect our national values and universal needs in the organization of teacher training programs. In this context, the following courses can be added to the current curriculum. These courses will be effective in raising the appropriate teacher for these needs.

- Turkish literature
- History of Turkish-Islamic Thought
- Turkish-Islamic Culture and History of Institutions
- Philosophy of Science
- State Philosophy

Of course, these courses must be compulsory and must be taught by qualified and well-equipped instructors. Declared as the Information Age, XXI. Teachers who are in line with the realities of the 21st century, who take into account the social needs, who interpret the current demands and conditions, and who embrace the heritage of the past, can only be trained in compliance with these issues. These are, of course, neither a fantasy nor a luxury. On the contrary, it is directly related to our existence as a nation and a state.